

ikke har Ret i den Paastand, han her har gjort gjældende. — Jeg er lidt vanskelig stillet med Hensyn til det Raad, jeg skal give, naar der skal stemmes over Overgangen af det Lovforslag, som jeg har frastaldet, men som den ærede Rigsdagsmand fra Ringkjøbing Amt (Madsen) har optaget; men jeg vil dog sige, at jeg for mit Vedkommende vil bede ærede Medlemmer, hvis det ærede Medlem fra Ringkjøbing Amt fastholder Forslaget — jeg gjør det ikke — ved Afstemningen over Sagens Overgang til anden Behandling at stemme derfor. Jeg tilstaar endog, at jeg for mit personlige Vedkommende ikke har Noget imod, at dette Forslag gaaer videre gjennem Thinget. Det er ikke, fordi jeg ventet, at dette Forslag med stor Lethed skal blive til Lov, men fordi jeg ganske vist længe efter, at den Behandling skal komme til at foregaa, som er af overvættens stor Betydning, og som forekommer mig at maatte interessere den ærede Regjering mere end nogen Anden med Hensyn til det Spørgsmaal, om den selv skal tage Sagen i sin Haand. Jeg sigter herved til Forhandlingerne i Landstthinget og til Forhandlingerne mellem Folkethinget og Landstthinget. Jeg har havt lidt Anledning til at lære at hende Stemminger i Landstthinget overfor en Sag som denne. Jeg har engang sidde i et Fællesudvalg, som Formand i et Fællesudvalg, der behandlede en lignende Sag, den lille Sag om Afløsning af Arvefæstegifter, og der forlangte Landstthingets Representanter en strengere Afløsningsmaade end den, jeg her har foreslaaet. En af Grundene dertil var netop, fordi den Frygt fra Landstthingsmændenes Side blev gjort gjældende, og det Samme blev vistnok sagt i selve Landstthinget, at det let kunde blive et Præcedens, naar Spørgsmaalet om Tiendens Afløsning kom frem. Jeg tror, at det ogsaa overfor ærede Medlemmers Opfattelse af denne Sag her i Salen vilde have sin store Betydning, dersom man om ikke altfor lang Tid, jo før jo hellere, kunde faae Landstthingsets Mening om denne Sag at høre. Jeg skal, som sagt, overfor det, der er gjort gjældende af den ærede Minister og af flere ærede Medlemmer, ikke fastholde Forslaget; men hvis det ærede Medlem for Ringkjøbing fastholder det, vil jeg tilraade ærede Medlemmer at stemme for dets Overgang til 2den Behandling.

Solstein-Ledreborg: Grunden til, at jeg har bedet om Ordet, er nærmest den samme, som bevegede det ærede Medlem for Odense (D. Hansen) til at tage Ordet, nemlig at Sagen rimeligvis, om ikke just i Dag, om ikke i denne Samling, saa dog senere kan komme frem igjen og rimeligvis paa det samme Grundlag. Jeg kan ikke negte, at jeg her staar paa et noget andet Standpunkt end flere andre ærede Medlemmer i Salen; thi jeg kan ikke se, at der her er tilstrækkelig Grund til fra Statens Side at gribe ind ved Tvang. Jeg er ikke nogen decideret Modstander

af Tvangsløve, i det Mindste ikke nogen absolut Modstander deraf; men jeg forlanger, at der, for at Staten skal gribe ind eller give en af Parterne i et saadant Forhold Ret til at tvinge den anden Part til at give sin Eiendom en anden Form, skal være Nødvendighed for at anvende en saadan Tvang. Jeg for mit Vedkommende kan imidlertid ikke se, at der her er en saadan. Det er ikke nok, at man siger, at der er en almindelig Opinion mod Tienden, det er ikke nok, at man kan paavise, at der er en Mening om, at Tienden er en ulige Betskatning; thi naar Tienden i Virkeligheden ikke er nogen Betskatning, men en Prioritet, saa er en saadan Mening en Bildfarelse, og jeg finder ikke, at der af Hensyn til en saadan er nogen Grund til at gjøre Koncessioner og til at lade Staten gribe ind med Tvangsforsholdsregler. Der til kommer imidlertid en anden Ting; der maa opnaas noget positivt Godt ved Tvangen, men hvad i al Verden opnaas der ved at tvinge til Afløsning af Tienden, hvem kommer dennes Afløsning til Gode? (F. d. v. s. Begge Parter!) Ja, det skal jeg nu komme ind paa. Denne Afløsning kommer, efter hvad den forhenværende Forslagsstiller yttrede, begge Parter til Gode. Det er imidlertid ikke nok, at det kan medføre nogen Behagelighed for begge Parter; for at man skal anvende Tvang for at afløse private Rettigheder, maa det offentlige Vel kræve det; men jeg kan ikke indse, at det offentlige Vel i dette Tilfælde kræver en Indblanding fra Statens Side ved Tvang; thi hvad er det for Fordele og hvad er det for Byrder, man her søger at slaffe bort? Det er den økonomiske Ubehagelighed, det kan være for Tiendeyderen, at have hvilende paa sin Eiendom en Prioritet, der er sluktuende efter de forskjellige Aars Priser, men det er ikke værre, end det er for en Eier at have Arvefæstegifter hvilende paa sin Eiendom. Dersom man slaar det Princip fast, at en Eiendommen paahvilende sluktuende Afgift er noget saa Skadeligt og Trykfulde for Yderen, at han for at komme af med den Ubehagelighed skal være berettiget til at anvende Tvang mod Modtageren, saa maa man derved konsekvent komme til at indrømme, at enhver Yder af en Arvefæstegift ogsaa maa være berettiget til i Tidens Løb at paaberaabe sig Statens Mellemkomst for at blive af med denne Afgift. Det er Noget, jeg ikke kan se er berettiget; men det forekommer mig desuden, at det under de nuværende Forhold er overordentlig farligt. Det er fuldstændig vist, at netop Arvefæstestitutionen er et af de Midler, der mest have fremmet Tilbøieligheden til at sælge Fæstegods, og dersom det blev anerkendt som Grundsatning, at Arvefæstegiften med Tiden og maaske om ganske kort Tid kunde fordres ophævet af vedkommende Yder, vilde vi virkelig derved komme til en ny Hindring for Fæstegodsets Overgang til Selveiendom, som for Diebliffet ikke bestaar. Jeg kan derfor ikke indse, at det er hen-